

NAJMOWAĆ (55) *vb impf*

naj- (28), náj- (9); náj- *Phil* (2); naj-: náj- *BielKron* (5:1), *Mącz* (4:4), *SarnStat* (5:2); o oraz drugie a jasne.

inf najmować (11). ◇ *praes* 1 sg najmuję (9). ◇ 2 sg najmujesz (1). ◇ 3 sg najmuje (5). ◇ 1 pl najmuj(e)my (1). ◇ 3 pl najmują (7). ◇ *praet* 1 sg m -m najmował (1). ◇ 3 sg m najmował (2). ◇ 1 pl m *pers* -chmy najmowali (1). ◇ 3 pl m *pers* najmowali (5). ◇ *fut* 3 sg m będzie najmował (2). ◇ 3 pl m *pers* będą najmować (1). ◇ *imp* 2 sg najmuj (2). ◇ *con* 3 sg m by najmował (2). ◇ 2 pl m *pers* byście najmowali (1). ◇ *impers praet* najmowano (2). ◇ *part praes act* najmując (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Brać coś od kogo do użycia, albo wynajmować kogoś do usług na pewien czas za umówioną zapłatą* (36) : lift ná wśzyftki Rewthel pod páná Królá y náfzym Sygnetem ma bydź dan tym/ którzy náymuią [*arendatoribus debeant dari*] *SarnStat* 1093.

najmować czego (3): *RejKup* k4v; trzeći brát mieřzkał dáfeko od oney fwey bráfiecy/ náymuiąc imion inych. *GórnRozm* Dv; *Phil* P4.

najmować czego (po przeczeniu) (1): żonáf/ profiáfá przed thym mężá fwego/ áby iey kofzthownego pogrzebu nieczyniáf/ áni theź żadnych mřzy náymował *BielKron* 212.

najmować co (18): Jedno fie tego boię Naymuią ią [*wódkę*] żydowie By nas nieotrawili Ci lotrowie *LudWieř* B5v; *RejKup* k5, aa8; *Mącz* 329b; *HistRzym* 21v; *BielSpr* 45; Imięnié leśné Arendarz náymuiąc, ma go wřzywáf ták coby nie řpułtořzył *SarnStat* 1277, 974, 1271. *Cf najmować co u kogo; Zwroty.*

najmować co u kogo (1): Abyfćie vnich tákowe Mřze náymowałi/ kupowałi/ Trycezemy/ y Wotywy *KrowObr* 194.

cum inf (1): Bo to łácno temu/ kómuby fye robotá trafiáfá náymować Staw robić w ten drogi Rok/ ma być baczenie na Rzemieřlniká. *Strum* D4v.

W charakterystycznych połączeniach: najmować drogi, imion (imięnie) (2), *komnatę, konia, woz, ziemie; drożej najmować.*

Zwroty: »cło najmować« (1): *Mącz* 329b *cf »zakupować albo najmować«.*

»najmować do czasu« (1): CONDVCCTIO. Ten co rzeczy potrzebuiąc onę naymuie zá gotowáf álbo obiecánáf zapłátę do czáfu. *SarnStat* 1271.

»czynsze, z czynszu najmować« (1:1): Abloco, Naymuyę z czynřzu. *Mącz* 196d, 329b.

»dochod najmować« (2): Manceps, Wárownik/ Ten który yáki dochód ku pořpolitemu dobremu należący/ yáko yeřt cło/ poráfłnia/ řzos/ dań/ naymuyę álbo odkupuyę zá pewná řummę pieniędzy. *Mącz* 206a, 329b.

»msze, mszyce, trycezemy najmować« [*w tym: komu [= dla kogo]* (2)] (4:1:1): *KrowObr* 194; to bywáfó miedzy prořtym ludem/ yź vkázowáfły fie przez řen duřzyczki przyiáfcielow zmárłych/ vpomináiąc ie/ áby zá ich duřze czynili/ iáfłmużny dawali/ Tricezemy naymowałi *BielKron* 212v, 212; A mychmy im [*řwięty*] tu dzwonili/ káfdzili/ fwieczki řtáwiáfli/ y mřzyce náymowałi. *RejAp* 54, 50v, 154v.

»najmować za pieniądze (a. summę pieniędzy), za zapłatę« [szyk zmienny] (2:1): *Mącz* 206a; *Loco* – [...] Za pieniądze naimuię. *Calep* 611a; *SarnStat* 1271.

»pobory najmować« (1): *Mącz* 329b cf »zakupować albo najmować«.

»poradnią najmować« (1): *Mącz* 329b cf »zakupować albo najmować«.

»na pręt [= *miara powierzchni*] najmować« (1): Tę łztukę [...] Mierniey [...] zową Pręt kopany: á to ztąd/ iż ludzie póspolicie ná tákové Pręty zwykli náymować/ kiedy co kopác dawaią. *GrzepGeom* I3v.

Szeregi: »najmować albo odkupować« (1): *Mącz* 206a cf »dochod najmować«.

»zakupować albo najmować« (1): *Publicanus*, Któri póspolite cła/ pobory/ czynsze/ poradnią y yne dochody zákupuye álbo naymuye/ *Celnik*/ *Poborcá*. *Mącz* 329b.

W przen (1) :

Zwrot: »za pieniądze najmować« (1): których [*modlitw*] nie zá pieniądze náymuią *WujJud* 201v.

a. *O ludziach* [*kogo*] (11) : włofy [*Absalona*] kofztowaiły káždy rok dwie łcie łykłow/ bo náymowano niewiałty ofobne ktemu/ co mu ie przyprawiały ku iego cudności. *BielKron* 71v, 111, 227.

W charakterystycznych połączeniach: najmować łotry, niewiasty, przelożone, urzędniki.

Zwroty: »na czas, na pewne dni najmować« [szyk zmienny] (1:1): których [*furmanów*] w drógách ná czás potrzebować y náymować mułzą. *SarnStat* 268; nie dłužey iedno ná pewne dni łługi naymuią [*pro certis diebus servitores conveniunt JanStat* 1094] *SarnStat* 920.

»najmować za pieniądze« [szyk zmienny] (2): *Auxiliares* zową pomocniki [...] ku pomocy gotowi [...] ty włzyłtki zá pieniądze náymowano *BielSpr* 10v; *BielKron* 230.

»najmować robotniki« (1): PÓdobne iest kroleństwo niebieskie człowiekowi gospodarzowi/ który wyłzedł bárzo ráno náymować robotniki [*conducere operarios*] do winnice swoiey. *WujNT Matth* 20/1.

»sługi (i służebnice) najmować« (3): Sługi y służebnyce naymuy/ w drogę iłcz dobry czafz *Goski* A4, A3; *SarnStat* 920.

W przen: *W nawiązaniu do przypowieści o robotnikach w winnicy* (1) :

W połączeniu szeregowym (1): on ciebie zówždy wabił/ náymował/ námawiał do tey winnice swoiey *RejPos* 61v.

2. *Oddawać coś komu do użycia na pewien czas za umówioną zapłatą* (10) : *Coenacularius*, Ten który náymuye. *Gołpodars*. *Mącz* 58d.

najmować co (9): ktore polia naymowacz powiedza naschi ze mayą mocz którą ym mi dawami *LibLeg* 11/27v, 10/71; *Sartatecta*, Póspolite budowanie które naymuyą tym łpósobem áby zás w cáłości budowámie y dach oddano. *Mącz* 368b, 58d; *LOCATIO*. Są to *species venditionis*, *Locatio* y *Conductio*: Gdy ten co náymuie rzecz któręy iest pánem, y ma ią w mocy náiać y pożytek iéy záprzedać. *SarnStat* 1271. Cf *najmować co komu*.

najmować co komu (4): a tak bedzie one [*polá*] naymował livdziem Czefarłskym [...] tak yako bedzie nalepiey a napoczzywyey y napoziteczniey mogło bicz *LibLeg* 10/71, 11/27v; *Coenacula*, Gmachy które ludzióm náymuyą. *Mącz* 58d; *Phil* P4.

W charakterystycznych połączeniach: gmachy najmować, komory, pola (2), rzecz; najmować ludzióm (3).

Zwroty: »za czynsz najmować« (1): Rzymiáne cokolwiek przyległey ziemie nieprzyiacielowi ktoremu odięli/ to łwym álbo przedawáli/ álbo zá rowny czynłz náymowáli. *Phil* P4.

[»domu najmować«: Any też zadna ahbatiffa niema zadney fieftrze domv naymowacz. ze by tho miała thy pieniądze łobie obrocicz. *StatNorb* 140.]

Szereg: »przedawać albo najmować« (1): *Phil* P4 *cf* »za czynsz najmować«.

3. Podejmować się pracy (1) :

Zwrot: »roboty najmować« (1): ná robotniki drogo/ á zwłafzczá ná ty którzy o łwéy ftráwie roboty náymuią. *Strum* D4v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (8) :* Convenire, targowacz, naymovacz, robicz vel pozivacz, pacisci vel exigere aliquid ab aliquo, vel adunari insimul *BartBydg* 35b; Conduco, Náymuyę. *Mącz* 96b; Abloco – Naimuię. *Calep* 6a; Locito – Vítawnie naimuię. *Calep* 611a, 356b, 714b, 900a, 909a.

Synonimy: 1., 2. *arendować.*

Formacje współrdzenne cf JAĆ.

Cf **NAJMOWANIE, NAJMOWANY**

KCh